

VEÄ'ĶĶ

RÄTKKJUMMŠA

PERHEKESKUS

Mukana elämässä.

SUÄVÄDVUÕDLAŽ RÄTKKJUMMUŠ

Rätkkjummuš lij kriis, mii kuõskat puk piârri da mâ'st spraavdõõttmõš vâldd ääi'j. Rätkkjummuš jee'res pooddin åålgbeällsaž veä'kk lij täujja taarblaž. Jõs paarrõhttvuõtt poott rätkkjummša, suävâdvuõdlaž rätkkjummuš lij puki da jeä'rben päärna ouddõõzz meâldlaž. Puârri reiddai kõskkvuõtt ijgõl lee'd päärnai ä'sš, huõlkani tõ'st, jälste-a puärraz seämma avi jee'res addrõõzzâst. Päärnaivuâppi da jee'res ämmatnee'kk lie veä'kken piârri mottjeei vue'jjest.

Rätkkjummuš pohtt takainalla määngnallšem risttreiddai tobddmõõžžid. Vuõrâsooumaž ij vue't peittad jii'jjes tobddmõõžžid ij-ga tõt leäkku ni taarblaž. Lij vääžnai, što vuõrâsooumaž kiõtt'tââll jii'jjes tobddmõõžžid tõn nalla, mii suäpp su'nne jiõccses da taarb mie'ldd tuejjad tõn nu'bb vuõrâsoummuin, lij-ba tõt taaurõš le'be ämmatnek. Vie'kk jii'jjes vuäittmõ'sše vuäžž še jee'resnallšem interne'ttkäazzkõõzzin.

Päärnain lij vääžnai sagstõõllâd rätkkjummšest da teäddeed, što rätkkjummuš ij leäkku suu diõtt. Päärna lij šiõgg u'vdded mušttled jii'jjes tuõivvin da huõlin. Lij vääžnai va'stteed päärna kõõčcmõõžžid tuõttvuõttmeâldsânji da vâ'ldded lokku še jurddjid da kõõčcmõõžžid, kook lie vuõrâsoummu vuei'nnemkuulmâst moodrai. Päärna vuäitt sme'llkâ'tted sagstõõllâd piârri åålgbeällsaž ämmatnii'kkin še, ouddmiârkkân škooulkuraattoorin le'be ouddpeâmm hoi'ddjeejin.

Sää'm psykososiaal'laž tue'rj juâggas Uvj – Uvjâ – Uvja
arggpee'vi č. 8-16, te'l. 040 663 8882

Aanar miõlltiõrvâsvuõttkoontâr
arggpee'vi č. 8-16, te'l. 040 653 0688

Lappi vuõss- da staandoom rätkkjemvie'kkummuš kääzzkõõzzid
vuäitak tobdstõõttâd tän QR-koodist (lääddas).

TÄIMMAI ÕHTTSAŽTUÄJJPUÄRRAZVUÕTT

Täimmai õhttsažtuâjjpuärrazvuõtt lij tõn, što kuhttu puärraz lie mie'ldd päärna jie'llmest rätkkjummuš mânja. Lij vääžnai mättjed rätkked ouddlõs paarrõhttvuõd kuõskki tobddmõõžžid puärrazvuõdâst. Täävtõs lij staaneed päärnže staani vuõrsmempirrõs rätkkjummšest huõlkâni. Mâtmešt õõutsââ'jest täimm'mõš lij vaiggâd da tõt õõlgat ämmatnii'kki vie'kk.

Puârri rätkkjummuš vaikkat päärna aarg kuõskki vue'kken åarraai aa'sšid, mâ'te jälstummša, ouddpiõmmu da škoou'le. Njue'bžžlõs aarg staanummuš vie'kkat päärna šiõttlõõvvâd odd je'i'lemvuâkka da kiõtt'tõõllâd vai'gges tobddmõõžžid še.

Rätkkjemvue'jjest vääžnummuš lij kaunnâd čåaudõõzzid, kook ainsmâ'tte, što päärna õhttvuõtt ni kuäbbaž puârriin ij piâzz puâtkkned. Oddnallšem puärrazvuõd da aarg raajjmõ'sše lie jee'resnallšem veä'kkneävv, mâ'te ouddmiârkkân puärrazvuõttplan. Tõt

vie'kkat sagstöõllâd pârna aarg toi'mmjummšest kuei't pâi'k kôõskâst da raajjâd tåimmai õhttsažtuâjjpuârrazvuõđ.

Kaunak puârrazvuõttplaan THL ne'ttseeidain tån QR-kood veäka (läädas).

RÄTKJUMMUŠ PROSESSÂN

Veä'nccrätkkjummuž vuäi'tte ooccâd ju'n-a pie'llkuei'm õõtâst le'be nu'bb pie'llkuei'mm õhttu. Veä'nccrätkkjummuž ooccât suudvuõiggsest keerjlaž veä'nccrätkkjemooccmõõžžin. Veä'nccrätkkjummuž vuäitt vuäžžad 6 mp tu'mmjemäi'j mângna le'be te'l, ko pie'llkuei'm lie jâlstam čâârast jöskkmõštää mâaimõs 2 ee'jj. Ko duõmmištâm kiõtt'tâall veä'nccrätkkjummuž, tõt ij tu'tkked mäainid. Rekisterõsttum paarrõhttvuõđ pu'rğgummša suâvtet seämma šiõttõõzzid ko veä'nccrätkkjummuša. Ko pârna ai'ššin suâvât, ij leäku jeä'rdõs tõi'st, lij-a kôõčcmõõžžâst rätkkjummuš vie'ncest, vie'ncte'mes leettast le'be rekisterõsttum paarrõhttvuõđâst.

Vuäitak lookkâd lââ'zz rätkkjemproseessâst suudištâmstroi'ttel ne'ttseeidain, koozz piâzzak tån QR-kood veäka (läädas).

ŠIÕTTÕÕLLMÕŠ DA LÄÄ'KKVEÄ'KK

Duõmmištâmšiõtt'tõõllmõõžžâst puârri kôskksaž konfliikt pöõrgât rät'kkeed suâvâdvuõđlânji pârna pue'rrvââjjam teâuddjummuž ooudâs viiggee'l. Puârri kôskksaž reeidaid peâmmaivuõđâst rät'kkeet taarb mie'ldd suudvuõiggsest. Lää'kkveä'kk-konttrest lij vuäžžamnalla vie'kkteei vuõiggâdvuõđlaž ää'šš hoi'ddjem vâaras obbnes le'be vuâzzas riikk vâä'rin.

Tån QR-kood pâi'k kaunak lââ'zz teâđ vuõiggâdvuõttvie'kkeest suudištâmstroi'ttel vuõiggâdvuõttveä'kk -seeidast (läädas).

JEÄLLMÕŠ RÄTKKJUMMUŠEST

Jõs vie'nc ääi'j ij leäku rajjum veä'nccmäain, kuhttu pie'llkuei'mi nõõmâst âarrai jeällmõõžž looggât õ'hte da beä'ltet kuhttuid tässad, ko veä'ncc poott. Vie'lji puõtt lij vue'lğğemsââ'jj, što vie'lj lie pââđai. Kuhttu pie'llkuei'm va'sttee õhttu jii'jjes vie'ljest huõlkâni tõi'st, lij-a tõt valddum ouddâl vie'nc avi vie'nc pââ'jest.

PÄÄRNAI AA'ŠŠIN SUÄPPMÕŠ

Jõs puârraz haa'lee ra'vvjum suäppmõõžž pârna ai'ššin le'be ai'ššin suäppmõš õõtveäka lij vaiggâd, pârnaivuäppjest vuäžž vie'kk. Pârnaivuäppi räajj puârriivui'm suäppmõõžžid pârna huâlast, jâlstummšest, vuõinnlõõttâmvuõiggâdvuõđâst da

jeä'ltõõzzâst. Päärnaivuâppi tuâjj lij vie'kkted puärrsid piâssâd päärna pue'rrvââjjam meâldlaž suâppmõ'sše di ra'vvjed päärna kuõskki suâppmõõžžid.

PÄÄRNA JÄLSTUMMUŠ

Puärraz suä'ppe päärna jälstummšest nu'bb puärrsi â'rnn le'be vuârvuârai kuhttui â'rnn. Vuârrjälstummšest lij kõõččmõš, ko päärnaž vie'ttai uu'ccmõsân 40 % ääi'jest kuhttu puärrsin. Vuârrjälstummšest še âlgg meä'rted, mii lij päärna veerglaž addrõs da kuäbbaž lij nc. â'lddpuä'res. Jõs päärnaž jäälast pâi nu'bb puärraz â'rnn, suävât mie'rrkõskksaž da ri'jttjeei vuei'nnlõõttmõõžžin ougglöspuärrsin.

Päärnaivuâppi (Aanar, Uccjokk, Vuâčč)
vuõssargg - neljdpei'vv č. 9-10, te'l. 040 352 2373

Lââ'zz teäđ da liäđglaž õhttvuõđvä'lddemlomaakk kaaunak tän
QR-kood veäkka (läädas).

JEÄ'LTÕS

Päärna jeä'ltõõzzâst puärraz vuei'tte suâppâd ju'n-a kõskkneez le'be õõutâst päärnaivuâppjin. Jõs jeä'ltẽmvie'kkẽst jeä't piâzz õõutmiõllsažvuõ'tte, ää'sš rä'tkķeet duõmmišt̃t̃mest.

Nuõrttsää'mķiõllsaž jeä'ltẽmveä'kkla'sķķeem-mašina kaaunak tän
QR-koodin.

SOSIAALHUÂL TUÄ'RJJ

Sosiaaltâaimast lij tuä'rjj vuäžžamnalla rätkķjemvue'jjest da rätkķjummuž mânġa. Tuärjja ko'lle ouddmiârkkân päärnaivuâppi kääzzkõõzz, piärtuâjj di taarb mie'ldd vuâppum vaajtõõzz di tue'rjjuum da vuâppum vuei'nnlõõttmõõžž.

Aanar pä'rnnpiârri sosiaaltuâjj
arggpeei'vi č 8-16, te'l. 040 154 7616

OUDDPEÂMM DA ŠKOOL

Puärrsi rätkķjummuš vaaikat pâi päärnže še. Mottjam piârvue'jjest lij šiõgg mušt̃t̃led päärna arggjie'llma vääžnai vuõrâsoummuid, mâ'te ouddpeâmm hoi'ddjee'je, jeä'kkẽspei'vvkruugg ohjjee'je le'be škooul u'čteela. Vue'kk vuäitt kuâst̃t̃jed päärna vââjjmõõžžâst da jälstõõttmõõžžâst määng jee'res nää'lin. Ko vuõrâsoummu teä'tte päärna aa'sšin, see'st lij hiâlpab tue'rjjeed da vie'kkted päärna. Lââ'ssen teätt vue'kkẽn âârrai riâššmõõžžin, mâ'te tõi'st, kii vežž päärna kuä'ssag hâaidast, lij vääžnai mušt̃t̃led päärna hoi'ddjee'je.

Škooulsäätt pärnže riäžžât takainalla â'lddpuärraz lu'nn. Tä'st vuäitt lee'd kâ'ddpuõđlaž jeärtõõzz da ää'sš kä'nнат tä'rksted jii'jjes škooulâst. Ouddpeâmm-määus meä'rtõövât rätkkjempiârrjest â'lddpuärrsa. Määus juâkkmoõžžâst vuäitt suäppâd õõutâst, jõs puärraz haa'lee. Jõs rätkkjummuž mânŋa â'lddpuärrsa puätt ođđ pie'llkuei'mm, suu puättjid vää'ldet lokku, ko raajât mähssu'mmstõõgg.

TUÄ'RJJ NEE'TTEST

Vue'Inn aarra QR-kood ve'kke ne'ttseeidaid, koin kaaunak teäđ, vuä'ppõõzzid da tue'rj rätkkjemvuäka di puärrazvuõ'tte. Seeid lie lää'ddkiõllsaž.

Mielenterveystalo Rätkjummuž jii'jjeshâi'dd -programm

Tuä'rjj rätkkjummuž kuõskki kõõččmoõžži kiõtt'tõõllmõ'sše

Enaksa.fi -ne'ttkääzzkõs

Video piärjie'llem jee'resnallšem vue'jjid

Vuõss- da staandoom apuaeroon.fi -ne'ttkääzzkõs

Teätt, tuä'rjj da chat

Narodleett Perhepulma-kääzzkõs

Määuste'mes sagstõõllâmtuä'rjj puärrsid

Paarrõhttvoõttkõõskõs Kataja

Paarrvuä'pstõs da tuä'rjj nee'ttest

Öõut puärraz piärri lett

Teätt da tuä'rjj öõut puärraz piärrjid

Lappi pue'rrvââjjamvuu'd Veä'kk huõlid -chat

Veä'kk lappinek nuõri da päärnažpiârri puärssi huõlid

Raauk vie'kk! –puäll

Vue'llgaž kõddâz liâđglaž õhttvueõttvälddmõškanaal

PIÂRKÕÖSKÕS

Aanar piârkõõskõs lij määngvaaldsem päärnai, nuõri da piârri kääzzkõõzzi säimmõs. Säimmõs nâarr õ'hte kââ'dd, sie'brrkââ'ddi, organisaatioi da pue'rrvââjjamvuu'd ta'rjjääm kääzzkõõzzid da tääim.

Piârkõõskõõzz kääzzkõõzz ta'rjee teäđ, vuäpstummuž da tue'ri päärna di piârri jee'resnallšem jie'llemvue'jjid da âä'kkpooddid. Päärnažpiârriest šâdd juõ'kknallšem aa'sšid, ij-ga puk pâi mõõn vuârddmõõžži mie'ldd. Tõt čuä'jat viõusâsvuõđ, jõs raaukak vie'kk, ko tõn taarbšak.

Aanar piârkõõskõõzz ne'ttseeidain, le'be liâđglaž piârkõõskõõzzâst kaaunak tää'rkab teädaid kääzzkõõzzin da toi'mmjee'jin. Čuâv Aanar piârkõõskõõzz somekanaalid še Facebookist da Instagramist. Liâđglaž piârkõõskõ'sse piâzzak QR-kood pääi'k.

Lapin lapsiperheet

@lapinlapsiperheet